

Akugu Ma Mi Riyö 'Ba Pölo Zi Kanisa Ma KORINITO

I Ma Pölo ma rö bö laja 'ba Yësu Kurisitö gö ako'döko 'ba Böko'ba mo tönë, ze ti bö löndö ze ma kidëki rö Timatiyo na me dëdi dugu waraga nime ziye kpe bilaka 'ba kanisa ame ga mi Korinito gbi ti bilaka 'ba Böko'ba ma mi döyayi 'ba Giriki pili.

II Yëyi ti lende këyi abo 'ba Böko'ba 'bu ze ti 'ba nere ze Yësu Kurisitö koloma tiye.

Pölo Ni Ileri Yëe'di Zi Böko'ba

III I'di dilekike yëe'di ti zi bö Böko'ba 'bu 'ba Yësu Kurisitö nere ze. Bo na ti mi këyi, kënyi ze pili ako di zi bö. IV Bo na kokönyi ze 'deni di mi dökomali gomö ze ga pili 'do dokönyike mötö ga ame këdi ti gomö ne gbi ti kinë kënyi kötö nime do'jake 'deni di zi bö ne. V Kina közo ame dombike gomö 'deni kulöwö kötö ti Kurisitö ne, ti bö na gbi ti do'jake kënyi löbu 'ba Böko'ba nime.

VI Tine ze ma 'beze ödö dombi gomö na ti këdi ngi rö kënyi ziye tömö ye. Kina ödö bö kokönyi ze ti ko'de kënyi ki'di tigö 'ba tombi gomö mö gbi ziye közo 'beze. VII Diyëni ngi bine rö ma laka közo ame kpe 'deni gbi rö lep'i zize mi tombi gomö nime ne ti kokönyi ye 'deni gbi tara.

VIII-IX Löndö ze ga, do'döko ye 'do kikalike gomö nima tönë dombi di mi döyayi 'ba Asiya ne. Gomö nima a'da ze ngi lipo. Domeri a mötö dë

kpe rɔ tɔmɔ di yimo tine 'deni ŋgɛ rɔ tɔlɛ zize. Dɛmba bine iyandi ze timo kinza di'di dɔze dɛ kpe gɔ gbagba ze, tine bo Bɔko'ba ame rɔ bo tɛdɛdɛ tɔku ni ne na gɔ di'di dɔze ŋge gɔmo. ^X Bo na me kɔmɔ ze 'deni di mɛ tɔlɛ nime kina ti bo koto tɔmɔ ze ŋgɛ nduwɛ tara. Bo na di'di kɔmɔze 'deni dɔmo 'dɔ kɔmɔ ze ^{XI} ɔdɔ kpe gbɛ kokɔnyike ze ti mɔtu. Kina ti bo kuwɔ mɔtu 'ba ma konzi nima ŋgɛ kina ma konzi ti kileki yɛɛ'dɛ ŋgɛ zi bo gɔ yɛyɛ nime bo ko'dɔ zize ne.

Meri 'Ba Pɔlo

^{XII} A mɔtɔ inza ma 'dɔ kaya rɔze rɔmɔyɛ mɛ dɔliŋɔ bine lende ko'dɔ ze pili rɔ ma laka. Kina me dɛdɛ do'dɔ gbɛ ziye kɔtɔ laka kɔzɔ ma 'ba bo 'ba Bɔko'ba. Inza gɔ akikali 'ba dɔyayi tine ti lende kɛyɛ abo 'ba Bɔko'ba. ^{XIII-XIV} Mɛ akugu ze ga ziye dugu a mɔtɔ dɛ tine ŋge rɔ wa ame ga kɛdɛkɛ kikalike mɛ 'jɔ 'ba lende mo ne. Kina kɔzɔ ame le'jete kikalike lende ze 'deni gba mbowa ne, do'dɔkɔ ziye 'dɔ kikalike pili kinza rɔye kebe kaya ze ra gbɛ kɔzɔ ame rɔze kaya ye dɛ ne tara mɛ kada 'ba tako 'ba Kurɛsɛtɔ kada mɔtɔ dayi.

^{XV} Mikali ɛdɛ ŋgɛ tara rɔ ma laka kina me mo'dɔkɔ 'dɔ tari pa titi dɔgba ziye yayi 'dɔ kɛddike ti yɛyɛ rɔ mbɛmbɛ, rɔ mbɛmbɛ mɛ riyo 'dɔ. ^{XVI} Miteri 'dɔ tudɔ tɔŋgɔ ye ɔdɔ mɛdɛ mari Makedoniya. Kina mɔtɔ gbɛ ɔdɔ kiya te mɛdɛ muyɛ dɔma 'deni di yayi gɔ mudɔ gbɛ tɔŋgɔ ye. Kina 'dɔ ki'dike ma 'jaa gɔ kɔri tari nduwɛ mɛ liŋgere ma dɔgba di yayi mɛ dɔyayi 'ba Yudayi.

^{XVII} Mɛ meri ma nime ma di ziye minda ŋgɛ kɔzɔ ŋgɔ'dɔ naga tara? Ala akiteri ma mo ga na

kɔzɔ 'ba bilaka 'ba dɔliŋɔ nime tuti dɔmo tilagi mo gbɛ aa kpaki yayi? ^{XVIII} Rɔ ma laka kɔzɔ ame bo Bɔko'ba na ŋge kɔtɔ rɔ ma kodɔrɔ ne, lende ma nime ziye ne inza rɔ ma 'dɔ kuyi yimo te. ^{XIX} Rɔmɔyi Yɛsu Kurisito kole 'ba Bɔko'ba ame duwɔwɔ lende mo tɔnɛ ziye ze ti Silibano ni ti Timatiyo ne, bo inza rɔ ame 'dɔ kebe kuyi te. Kina bo u'bɔlu bɔtɔ dɛ gbɛ. ^{XX} Rɔmɔyi lomu 'ba Bɔko'ba ame ga pili bo kiya te, "Ti mo'dɔ," ne o'dɔ rɔnni pili ti Yɛsu Kurisito. Kina me ki'di do'dɔke "Amini" ze pili ti mɔyi bo tilɛlu rɔ lɔbu 'ba Bɔko'ba.

^{XXI} Bɔko'ba na kogbɔ ze 'deni tiye rɔ akɔtɔ ti Kurisito. Bo na kigeli ze 'deni tiye rɔ 'ba bo ga. ^{XXII} Bo na ko'dɔ kinɛ abo 'deni me rɔze bo kɔdɔ Nyi Kɔtɔ Laka abo 'deni mi dɔki'di ze rɔ akileme 'ba wa ma bo kikeki 'deni mitɔrɔ kɔda ze. ^{XXIII} Midɛki bo Bɔko'ba rɔ bɔ kodɔrɔ ndi lende ma. Lende nime ki'di mebe mako dɛ tori ye kpe Korinito ne mo'dɔkɔ dɛ gɔ kaya rɔye. ^{XXIV} Ze na dɛ rɔ ŋere dɔ meri 'ba miye. Kpe ɔrɔke 'deni mɔlo kitigɔ mi ti'di dɔye. Tine ame dɛdi do'dɔke kɔtɔ tiye ne rɔ lɔŋɔ mo ziye.

II

^I Kina me ki'di 'dɔ momeri dɔma 'deni miya te tari ma ziye ma di gɔ ame kinza kpe rɔ lingere kpa kɔ'ɔ. ^{II} Rɔmɔyi me ɔdɔ mebe mi'di ye 'bɔwu kɛddike rɔ meri, yɛ ga na ti kola kpe 'bɔwu zɔ rɔ bɔ tidɪŋga dɔma? O'ja kina ŋgi aa rɔ kpe mo 'di. ^{III} Gɔ lende mo na ma ki'di mugu waraga ma dɔgba tɔnɛ ziye 'dɔ ɔdɔ mɔmɔ ziye kpe bɔ tɔyɛyi dɔki'di ma mo tɔnɛ ga kinza ki'dike ma ra 'bɔwu

mebe mēdi rō meri. Miyēni ma 'bama bine, ɔdɔ mēdi rō lɔŋɔ omba kpe gbī pili rō lɔŋɔ. ^{IV} Ama tōnē mugu 'deni ŋgī ziye ti meri ma kidari 'deni kotopa dōki'dī rō kɔmɔ tɔlɔ. Tine inza 'dɔ ti'di ye kēddike rō meri. Mo'dɔkɔ gɔ kikalike akɔ'ɔ ma ame kulōwō gɔye ne.

Lende Kirasi

^V Ne ɔdɔ mɔtɔ kebe ma 'ba bo ki'di bilaka kēdi rō meri, ama bo o'dɔ dē zō. Bo o'dɔ ziye na, mɔtɔga ala ŋge mbowa ziye. Tine mo'dɔkɔ dē 'dɔ topɔtɔ bo kulōwō. ^{VI} Karama nima kpe ma konzi kodɔke 'deni dɔ bo ne ɔ'bo 'deni tara. ^{VII} Tine olake bo gbɔ gɔmo ki'dike mī kēddi zi bo kinza meri mo kosɔsɔ bo. ^{VIII} Ma miya ziye na me, ilemeke akɔ'ɔ laka zi bo.

^{IX} Kina ma mugu waraga tōnē ziye, mo'dɔkɔ tiyɔzɔ ye tɔŋgɔ mo ɔdɔ ēddike ŋgī tuwō dɔma mī wa pili na ya. ^X Kina bɔtɔ ame kolake 'deni gɔ lende kirasi mo ne, ma gbī ti mola bɔ mo tɔ nima. Wa ame ɔdɔ mola 'deni ŋgī nima omba mola 'deni gɔ lende 'be kɔmɔ Kurisītō. ^{XI} Rōmōyi kinza Satani kebe kogɔgɔ rō bo ra dɔze, dɔŋgala abo naga nime dikali 'deni pili.

Rɔ 'Bɔki, Tine Rɔ Bɔ Aka'da

^{XII} Tōnē mōmō Torowa tuwōwō laja 'ba Kurisītō ne, ŋere Bɔko'ba ope dɔmo ŋgī zō. ^{XIII} Tine pele dōki'dī ma olɔdɔ dē rōmōyi mo'ja bɔ löndō ma Tito dē di yayi. Kina mēnyi ŋgī dɔmo di yayi mumōtō lījē ŋgī gbɔ mari nduwē mī Makedoniya.

^{XIV} Ne tine yēē'dī kēdi zi bo Bɔko'ba gɔ ame bo kō'bō toja ze ma rɔ akɔtɔ ti Kurisītō nime yaga

kɔzɔ 'bɔki ma ka'da ne. Bo i'di ze 'deni dinzanza lɛbi 'ba Kurisitɔ nime kote gɔ bi kɔzɔ akato kele ma kinzanza tara. ^{XV} Ze na 'deni rɔ akato kele ma Kurisitɔ kinzanza zi Bɔko'ba dɔ ma kɔmɔ 'deni di mi tɔlɛ mo ga gbɛ ti ma kɔlu naga. ^{XVI} Zinni lijɛ ma kɔlu 'deni naga ngi rɔ tato ma 'dɔ kupɔ wa kɔlɛ yaga. Tine ma zi ma kɔmɔ 'deni naga ngi rɔ tato 'ba didi.

Me yɛ na ti kɔ'bo a ma te? ^{XVII} Dinza ma 'beze kɔzɔ laki ma konzi mɔtɔ ga ame kɛdi kinda'ba lende 'ba Bɔko'ba nime ngi dɔ kɔzinni kɔzɔ wa sari tugɔ mo ne tara. Ma 'beze mo bo Bɔko'ba na koja ze, na me dɛdi diya 'deni ti mi kɔtɔ kɔmɔ bo kɔzɔ bɔ laja 'ba Kurisitɔ.

III

Bɔ Laja 'Ba Bɔko'ba

^I Ti kinda ziye bine te dɛdi 'deni 'bɔwu rɔ tubi gɔ ndɔbɔ ko'dɔ ze? Omerike te dɛdi kɔzɔ ya mɔtɔ naga nima titeri waraga tileme ze ziye rɔ bilaka laka? Ala gɔ diteri ye gɔ kuguke waraga ze zi bilaka ma laki? ^{II} Tine kpe gbagba ye mo nima na 'deni rɔ waraga ma kugu di mi dɔki'di ze zi ma konzi pili tidɛki mo tikali mo. ^{III} Kina ileme 'deni gbɛ kpe na rɔ waraga kugu 'ba Kurisitɔ ame kina koja ze 'deni timo ne. Waraga nime ugu dɛ ti galama tine ugu 'deni ti Nyi Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba bɔ didi. Ugu dɛ dɔ lere 'ba dɔku tine ugu 'deni mi dɔki'di bilaka lesi.

^{IV} Ame na 'deni rɔ matikpɛri ze ma dɔrɔ gɔmo mi Bɔko'ba ti Kurisitɔ. ^V A mɔtɔ inza ame gɔ dɛbi rɔze timo diya te ti dɔ'bo to'dɔ ndɔbɔ mo. Tigo ze pili ako di zi Bɔko'ba. ^{VI} Bo na me ki'di ze

'deni dɔ'bo toja laja 'ba lömu la'ja abo nime. Ame rɔ lömu kinza kugu bəri tine Nyi Koto Laka na kudödu dɔmo. Römöyï lömu ma kugu bəri nima bo na me ko'de tolë tine Nyi Koto Laka o'de ma 'bëni rɔ didi.

^{VII} Lömu nima ugu 'deni rɔ tugu dɔ lere 'ba döku kina rɔ löbu 'ba Boko'ba kɔdɔ ngi mi ti'di mo nima. Ame ki'di kpa dɔ Musa köbö kebe kölu pele 'jaa yaga ne, tilaka mo pa ngi kulöwö ki'di Yisarele konɔɔ bi dë dɔ bo. Ne me ɔdɔ lömu ame ngi nge rɔ 'ba to'de tolë ne na kako 'deni ti rɔ löbu ma kɔzɔ a nime te tine, ^{VIII} rɔ löbu ame rɔ ndɔbɔ 'ba Nyi Koto Laka ne ti kiyöbu ma 'bëni 'deni kulöwö tondo ga yayi? ^{IX} ɔdɔ rɔ löbu 'ba lömu kodɔ karama dɔ bilaka nime na köbö 'deni kulöwö tara, ma kileme lende laka ti köbö ma 'bëni 'deni ngi kulöwö rɔ dɔ kiteli tondo ga yayi na? ^X Kina ti diyake te rɔ löbu ame kedi köbö 'deni kulöwö rɔ dɔ kiteli giri nime ne iteli ma dɔgba tönë bine köbö ngi kulöwö ne 'deni yaga. ^{XI} Me ɔdɔ lömu ma ki'di toloma nge mbowa nima na 'deni ti rɔ löbu tara omba ma nburunburu ti kedi ngi ti rɔ löbu rɔ dɔ kiteli.

^{XII} Mi kɔmɔ ki'di ze gɔ rɔ löbu nime na me dɔze ngi rɔ ma kitëwu. ^{XIII} Dinza kpe kɔzɔ 'ba Musa tönë koloma tolo dɔ kɔmɔ bo teyi ti bɔngɔ kinza Yisarele ko'ja dɔ kɔmɔ köbö kebe kölu 'jaa abo mo tönë ne. ^{XIV} Kina ngi lende ɔtɔ ɔdɔ dë du te dönni. Römöyï nbö kömö mi kada nime tɔne bɔngɔ kolo nima na ku'bë kpa kori 'ba döku dönni 'deni ngi teyi. ɔdɔ lijë kidëki akugu 'ba lömu ma molo nima pele bɔngɔ kolo nima ombi roni dë ma titi te yaga. Römöyï iyese 'deni nge

yaga zi ma ro akoto ti Kurisitö. ^{XV} Kina ngi nduwë tara ko'ja mi kada nime tane odo lije kidëki akugu 'ba Musa nima pele bonggo kolo nima utu'bö rönï ngi nbuku dönni. ^{XVI} Tine odo kiya te bilaka mo kuyi kömöni 'deni zi nere Boko'ba bonggo kolo nima ombi rönï ngi yaga.

^{XVII} Kina me nere Boko'ba na ro Nyi Koto Laka. Kina Nyi Koto Laka abo na ki'di do ngölö zize. ^{XVIII} Kina me ze pili daze kedï köbö kilaka 'deni ngi ti ro löbu 'ba nere Boko'ba kinza a moto ma kutu'bö rönï domo. Bo nere ze mo ame ro Nyi Koto Laka ne kuyi ze ti mi kinë abo mi ro löbu ame kulöwö ro do kiteli ne.

IV

Tigö 'Ba Boko'ba

^I Kina kozo ame bo Boko'ba ko'do mi këyi 'deni zize koja ze mi laja abo nime ne, doki'di ze idaki de kpe di gomo. ^{II} Lije dokomali wa ma kaya ro kedï ko'do ro kusu naga duli 'deni pili mökö. Do'do oto de kpe ti 'bölu ni ala duyï mi lende 'ba Boko'ba. Tine ngi mi tileme wa nime kiya ro lende kodoro mo tonë ne ti dinda ngi ro ma laka komo bilaka pili kina gbi ro ma laka komo Boko'ba.

^{III} Ne odo kiya te laja nime duwöwö ne na kedï 'deni ngi ro kusu ti kedï nge ro kusu zinni lije ama ga kedï kolu ne. ^{IV} Lije ama ga ilagi Boko'ba romöyi Satani nere 'ba dolingo nime na kiyölu kömönni 'deni di bi to'ja bi koro löbu 'ba laja laka 'ba Kurisitö nime ame kina ro kinë Boko'ba ne. ^V Romöyi lende 'ba gbagba ze ga na de dedï duwöwö, nere Yesu Kurisitö mo na dedï

duwöwö kina ze rɔ bo laja ziye mi ndɔbo abo. ^{VI} Römöyī bo Boko'ba na tönē kiya te, “I'di bi kɔpɔ koyi rōni ti mi mandölu,” kina bo na me gbī koja bi kɔpɔ abo 'deni koyi mi dōki'di ze 'dɔ ko'de akikali 'ba rɔ löbu abo zize ame kina ma kēdi 'deni rɔ tōbō kpa dɔ Kurisītō ne.

^{VII} Tine rɔ löbu kulöwö rɔ dɔ kiteli nime i'di ngi mize ame ka rɔ kete korɔ'bo ne. Kina ame 'dɔ kileme tigo dɔ kiteli mo nima eze na dē, a 'ba Boko'ba na. ^{VIII} Gomo iyaya ze ra ma, tine itiko ze dē. Mɔtɔ ga kilikō dɔze pele, tine dōki'di ze idaki dē. ^{IX} Kuruku 'ba rɔze ga onzi ngi nbanji. Tine bo bo pɔri ɔɔ dē di zize. Kina ame ko'dɔ ze pele 'bowa, tine upō ze dē. ^X Mi loma ze pili dombi tölē 'ba Yēsu tönē ngi mi yida rɔze tine 'dɔ didi mo kinda gbī di rɔze. ^{XI} Mi kada 'ba loma ze, ze ngi nburu mi gomo 'ba tölē dömöyī Yēsu 'dɔ kinē didi abo kinda di mi yida rɔ 'ba yayi ze nime. ^{XII} Kina me ze ma 'beze 'deni ngi rɔ yida 'ba tölē, tine 'dɔ kēdi ziye rɔ didi.

^{XIII} Buku 'ba Boko'ba iya 'deni te, “Milende römöyī mi'di doma gɔ lende 'ba Boko'ba.” Kina Nyi Kɔtɔ Laka i'di ze 'deni gbī di'di dɔze gɔ lende 'ba Boko'ba kina me dilende 'deni yaga. ^{XIV} Dikali 'deni rɔ ma laka bo bo kindiŋi nɛre ze Yēsu di mi tölē nime ti kindiŋi ze ti Yēsu ko'de ze kɔtɔ tiye kako kɔmɔ bo. ^{XV} Mo'dɔ a naga nime pili gɔ lende 'be 'dɔ lende këyī 'ba Boko'ba kōmō nduwē zi ma konzi lijē pili kileki yēē'di mo rɔ mbembē zi Boko'ba kilēlu rɔ löbu abo.

Loma Ti Mi Kēddi

^{XVI} Gɔ kö'du mo na ma kinza ki'di rɔze kunzö dē ne. Yida rɔ 'ba yayi ze nime kēdi keŋme ē'bēni

ngi pele tine didi edi kiyöbu ma 'beni ngi nduwë mize ro komo lendö. ^{XVII} Gomo ma mbowa 'ba tö'dö dö ndö nime dedü dombi ne ti ko'de ro löbu ma dö kiteli ame ro nburunburu ne 'deni ngi zize. Ame kina mbiri löbu kebe bo gomo mo nima ne. ^{XVIII} Römöyü komo ki'di ze inza dö wa ame ga kedi ko'ja ti komo ne, tine go wa ma kinza ko'ja kinë mo dë naga. Wa ma ko'ja kinë mo naga nima oloma nge mbowa tine ma kinza ko'ja kinë mo ga na kö'bö ma 'benni ngi nburu.

V

^I Römöyü dikali dö kiya te kiyeyi yida ro mira nime 'deni di mi doliño bine rö ma nburunburu edi ngi mitoro ame Boko'ba na kubö kinza ro kpa közi bilaka lesi ne. ^{II} Ma giri nime ti dileri di kpa gomo ti komo ki'di go rö nima mitoro ne. ^{III} Römöyü 'dö dö dö 'deni yimo dinza kpe ro bo kulë. ^{IV} Ame dedü gba töti mi mira mo nime doliño bine ne, ti dileri di kpa gomo ma kirindi. Tine inza tegë dedü do'dö 'deni tiyölu bo yida 'ba yayi nime yaga. Tine yida ro 'ba dayayi 'ba mitoro na do'doko tolo mo röze. Römöyü go didi kindiyö wa ma ro a 'ba dayayi nime pili yaga. ^V Bo Boko'ba na kileño 'dö tuyi ze közo a nime te. Kina me bo ki'di Nyi Koto Laka abo 'deni zize ro akileme 'ba wa tönë ga pili bo kiyija 'deni dömöyü ze ne.

^{VI} Kina me ze ngi nburu ti mi keddi. Dikali ame dedü gba mi mira nime doliño bine ne ze gba ro ma kowo di ro liño 'ba nere Yesu. ^{VII} Römöyü didi ze oro 'deni dö ti'di döze go lende 'ba Boko'ba inza go wa ma ko'ja ti komo. ^{VIII} Ze 'deni ngi

ti mi keddı. Ma laka mo ngi ka zize tola yida ro nime dari ngi mi lijo nime 'de ti nere Yesu ne. ^{IX} Tine a ma ro do kiteli zize mo ame ze pele gba ro ma kowo bine ala di mi lijo mo yayi ne, doki'di bo na do'doko tıyeyi mo. ^X Romoyi ze nime pili dedı dari doroke komo kiti 'ba bure abo 'ba Kurisitö. Kina 'do ni moto ko'ja kpa kızı 'bi ngi ko go ndobo ko'do 'bi ame koloma pa ro to'do mo mi yida ro bine, ro ma laka ala ro ma kenyé ne.

Pori Zi Boko'ba

^{XI} Kina me go tere bo Boko'ba na ki'di 'deni dedı doco ti'di do go lende 'ba Kurisitö zi ma konzi. Bo Boko'ba na kikali ma dedı do'do ngi ti doki'di koto. Kina miya 'bama kpe gbı ikalike 'deni laka. ^{XII} Bine dinza kpe 'bowu tubi goze ziye tine dedı dilenjo gomo laka ziye 'do keddike ti, ti do kombi goze. Kina go kikalike gbı tileki do lende zi ya ma kedı kombi donni za kulowo go yida ro ma yaga nime kola mi doki'di ne.

^{XIII} Odo kiya te dilende ro do rumö, dilende 'deni zi Boko'ba. Tine odo dilende laka, ele sowa go lende 'be. ^{XIV} Ako'o abo 'ba Kurisitö na kogbo ze 'deni romoyi dikali 'deni laka bo koto na kole 'deni go bilaka lobu nime pili. Omba tine kina ro ame bilaka lobu nime kole 'deni kpaki koto ti bo ne. ^{XV} Bo ole 'deni go bilaka pili 'do ame mo ga komo ne koloma de kpe nati go donni tine ro 'ba bo bo kole gonni kenyi kodo di mi tole mo nima.

^{XVI} Kina kinza debe todoro bici lende de kpe ro boto moto go akikali 'ba bilaka lesi. Odo dodoro bici lende ra pele pa tone bine ro Kurisitö go akikali 'ba bilaka lesi do'do de kpe tara.

XVII Römöyî bɔ ame 'deni rɔ akoto ti Kurisitö ne 'deni yaga rɔ wa la'ja. Bɔ ma molo mo tönë iteli 'deni ma la'ja na kako 'deni 'bato. XVIII Wa naga nime pili a ko'do abo 'ba Boko'ba na. Na me ti Kurisitö bo uyî ze 'deni yaga rɔ bɔ pori zi bo di mi ma tönë ze pa rɔ bɔ ya zi bo ne. Kina me bo ki'di ndobɔ löbu nime 'deni zize to'de ma konzi motɔ ga gbî kako mi pori nime ti bo ne. XIX Kina rɔ laja 'beze, Boko'ba o'do pori ti bilaka pili nime gɔ lende 'ba Kurisitö. Boko'ba ikeki wali 'ba lende kënyë dë kpe gɔ bilaka abo ga. Bo na me ki'di laja abo 'ba to'do pori tinni lijë bilaka abo ga nime 'deni zize me tuwöwö mo.

XX Kina me dëdî diya lende 'ba Kurisitö 'deni ngî me kozo iya te bo Boko'ba mo na kedi kilende 'deni ti kpeze tara. Ti möyî Kurisitö doma'jo rɔze ziye i'dike Boko'ba kuyî ye yaga rɔ bɔ pori zi bo. XXI Kurisitö ngî lipo rɔ ma kopɔ kinza a motɔ rɔ lende kënyë. Tine gɔ kö'du ze na Boko'ba ki'di bo 'deni konyonyo rɔ bo mi lende kënyë ze römöyî 'do ze gbî dëdike rɔ akoto ti bo rɔ bɔ lende laka abo ga 'ba Boko'ba.

VI

Kada 'Ba Konyi

I Mi ndobɔ nime kotɔ ti bo Boko'ba doma'jo rɔze ziye kinza kolake lende këyî 'ba Boko'ba nime dë kilikö ngî rɔ yawa. II Uwöke 'deni tönë bo Boko'ba kiya bine te, "Mi tö'dö ame mo ngî rɔ ma laka mo ne muwö monɔ 'bî 'deni. Kina mi kada ame mo ngî rɔ ma laka mo ne mokonyi yi 'deni." Kina me kada 'ba to'ja mi këyî abo 'ba

Boko'ba na me 'deni. Kada 'ba to'ja konyi abo na me 'deni tone.

III Ze didëyi mudu dë go kori zi boto kinza ko'ja bi ngoro ra di ro laja koja ze. IV Tine mi wa pili ma do'do dileme 'deni ngi ze ro bo laja 'ba Boko'ba. Romoyi dombi gomo ma gege 'deni pili ti mi keddi. V Omba ze, koboso ze, ko'do ayayi roze, ki'di ze mi ndobo ma kirindi naga. To'do kinda'ba komoze de, ze ro 'bo. VI Tine go ame ze ngi lipo ro ma laka mi akicali mo ti mi keddi ti lende laka ko'do ne ileme ze 'deni ro bo laja 'ba Boko'ba ti Nyi Koto Laka gbi ti ako'o ma kodoro mo VII ti lende laka mo gbi ti tigo 'ba Boko'ba. Lende laka ko'do ze na 'deni ro jama zize to'do ya timo gbi titata roze timo. VIII Lije mo tone ga oro ze kebe 'bowu kopoto ze. Iti'ja ze kebe kilëlu ze. Iya ze ro bo beti tine lende ze ro ma kodoro. IX Ko'do kponi roze kozo bilaka ma kinza kikali tine kebe kikali ze. Ko'do ze ngi kozo a ma 'do kole yaga tine ze gba 'biri ro ma kididi. Odo gomo pele kulowo roze tine upo ze de. X O'do ze pele go dedi ro meri tine ze ngi nburu ro lono. Dinda ro lisa kinza oto tine do'do mori ngi ro mbembë zi ma konzi. Dinda ngi kozo oto inza lipo zize tine ze ngi ti dokomali wa naga nima pili.

XI Kina ma ti ziye kpe lepï ze ga ame mi Korinito ne, diya wa 'deni pili yaga bi kopu ziye. Dodo doki'di ze 'deni ngi po mi koto ziye. XII Ze dotomo kpa doki'di ze de teyi di ziye tine kpe na kedï kotomoke kpa doki'di ye teyi di zize. XIII Medï milende 'deni ngi ziye kozo iya te kpe

kole ma ga tara. Kina ti o'doke ze gbi kozo ame dede do'do ye ne. Odoke doki'di ye ti gbi po zize.

Kinza Kodobɔ Röyì Dè Tinnì

^{XIV} Kinza kodobɔke roye de koto ti ya ma kinza ki'di donni go lende 'ba Kurisitò naga nima. Römöyì tara o'de roni de. Ti wa ma laka ni ti ma kënyè kodobɔ donni tondo ga? Ti bi kopo ni koloma koto ti bi kolu tondo ga? ^{XV} 'Do Kurisitò kuti do lende bi koto ti Satani tondo ga? A mato inza ame kodobɔ ma ki'di doni go lende 'ba Kurisitò ti ma kinza ki'di doni ne. ^{XVI} Wa'di na go ki'di ro lobu 'ba Boko'ba ni kodobɔ doni koto ti akoro? Ze na ro ro lobu 'ba Boko'ba bo didi kozo ame bo kiya abo ne tara, ame bo kiya te, "Ti moloma minni milingere tinni. Ti medi ro nere Boko'ba 'benni kina ti lijè kedì ro bilaka ma ga."

^{XVII} Kina ma 'do bo Boko'ba kiya te, "Odoke yaga di mi longo lijè go keddike e'be 'beri. Kinza kosake wa ame ga di zo ro ti'da ne de kina ti minda'ba ye ngi ro 'bama ga. ^{XVIII} Ti medi ro 'bu ziye. Kina ti keddike ngi ro kole ma ga gbi ro yitoti ma ga." Akiya abo 'ba Boko'ba tigo do kiteli na.

VII

^I Kina me 'deni ziye kpe lepi ma ga ma m'ɔ kulowo naga nime, yeyi naga nime pili Boko'ba ulomu 'deni zize. Kina ti dileŋoke roze ti ro ma kopo di mi wa ma kënyè ame ga pili kedì ki'di yida ro ti didi ze ga kedì ro ti'da komo Boko'ba ne. Tikere abo 'ba Boko'ba na dolomake timo mize.

Lɔŋɔ 'Ba Polo

II Odoke miye pö zize. Ze bo tirasi lende zi boto na de. Du'bolu boto de kina do'wali wa 'ba boto de gbi. III Tine minza miya nime ro ma kenyé roye. Römöyí kozo ma töné miya molo bine ne tara, ze do'o ye kulöwö go dö'bö nburu ro akoto tiye mi didi ala pele ro tolé. IV Mikali doki'di ye laka, ma ro do kombi nime go lende 'be. Mi gomo mbembé ze naga nime pili ma ngi ti doki'di kèddi. Lono na koso 'deni ngi lo yimö dömöyí ye.

V Di pötö tömö ze Makedoniya bine bi 'ba ro kindawo inza zize. Gomo na ngi kuré doze timo. Lamo ututu 'beni ngi ti yida roze ma yaga nime kina mi ma 'beni ngi lo ti tikere. VI Tine bo Boko'ba bo tiyeyi doki'di ame ga ngi mi lisa ne iyeyi doki'di ze 'deni ti tako 'ba Tito. VII Tine inza nge go tako abo, ma kulöwö mo na ro lebi 'be ame bo kako timo zize ti ame gbi kpe kiyeyike doki'di bo ne. Bo iyeti 'deni zize ma kèddike ti meri mo kulöwö 'do tonjo ze, ma kpe gbi ro mono go lende kenyé 'be, ti teri 'be ame kpe ndö 'do toro tö ne bo iya 'deni gbi zize. Na me ma 'deni ngi le'jete kulöwö ro lono ro mbembé gomo.

VIII Tine ame odo waraga ma töné mugu yayi ne kiya roni pele ro ma kata ziye kodo doki'di ye minza kpe pori gomo. Monjo bine waraga nima odo ngi doki'di ye sowa ame tö'do mo pele do ndö ne. IX Tine lono ma inza go ame mi'di ye ro meri, ma ro lono römöyí meri nime i'di ye 'deni kèddi kotoke doye. Boko'ba o'do ndobo abo 'deni ti meri nima. Damba tine wa nima do'do ziye ne inza ro ma kenyé. X Römöyí meri ame Boko'ba ko'do ndobo abo 'deni timo ne edi

ko'de do koto komo wa di mi tole. Kina a moto ro tedi pori gomo inza mi ama. Ne meri ame ro 'ba dolijo ne o'de ma 'beni ngi ro tole. **XI** Kina ongoke ma Boko'ba ko'do meri 'be nime ziye te? Ongoke ma ki'di roye ngi konji mi ndobo abo te? Ongoke ma ki'di tigo ziye kileme laka 'be te? Ongoke ma ki'di miye ngi keddi lobu go lende laka te? Ongoke ma kiyoti ye te? Ongoke ma ki'di meri 'ba tongo ma ziye te? Ongoke ma ki'di kodoke miye go ndobo abo te? Ongoke ma ki'di ye ngi ndo 'do todo karama do bo kirasi lende te? Ileme ye 'deni ngi lipo mi wa nime kinza boti moto roye.

XII Kina kozo ama pele mugu waraga nime ne inza go lende 'ba bo ma kirasi lende nima ala gbi go lende 'ba bo ma kirasi lende teyi mo nime. Tine mugu 'do kikala yaga bi koro ziye komo Boko'ba ma kodoke doki'di ye 'deni ngi po mi koto zize. **XIII** Kina me ki'di kiyeyi doki'di ze.

Tine inza nge go ame kiyeyi doki'di ze, ma ro do kiteli mo go lono ame do'ja di ro Tito go konyi ma ko'doke zi bo kidingake do bo ngi bo koloma kinza tomeri a moto ne. **XIV** Kina me wa ma tone ga miya zi bo mubi goye kulowo ne inza kaya kpe roma romoyi 'deni pili ro ma laka. Kina kozo ame lende kiya ze ziye pili ro ma kodoro ne tara na me ma dubi goye zi Tito 'deni gbi ro ma laka. **XV** Le'jete ako'o abo goye ngi ro do kiteli. Bo edi nduwe komeri ma kpe ngi ndo tuwo do lende abo gbi ti ma tone kinda'bake bo laka ti tikere Boko'ba ti ro kil'di mo ne. **XVI** Ma medi miliya ngi nati romoyi le'jete doki'di ma olodo 'deni ngi mi koto go ndobo ko'do 'be.

VIII

Kpa Közi Ki'di Mi Kanisa

^I Löndö ze ga do'doko ziye 'do kikalike wa ma lende këyi 'ba Boko'ba ko'do mi kanisa ma Makedoniya. ^{II} Akiyozo 'ba gomo o'do roni ngi zinni ro do kiteli. Tine lijë onya domo ngi, lono 'benni kobö ngi ro mbembë. Kina lijë ngi ro do ngölö mi kpa közi ki'di 'benni pele di mi lisa nime lijë këdi yimo ne.

^{III} Ro ma laka medï miya ziye lijë i'di wa ngi kebe do ame dene go lijë ki'di ne. ^{IV} Ti ako'doko 'benni na lijë koloma ngi ro toma'jo ronnï zize ro atiri go duti domo zinni lijë kodobö ronnï gbï mi to'do konyi nime zi bilaka 'ba Boko'ba ma Yudayi. ^V Miya ziye aki'di 'benni ebe ame domeri 'do ko'do roni ne ngi. Dogba mo yida ronnï na lijë ki'di ngi zi nere Boko'ba. Kina me go ako'doko 'ba Boko'ba na lijë ki'di gbagba nni ngi gbï zize.

^{VI} Kina me ze doco Tito bo kisaki tototo kpa közimo nime ne 'deni 'do bo koto to'do mo nduwë tokonyi ye tote ndobo 'ba Boko'ba nime. ^{VII} Ma 'beye yayi kpe 'deni ngi ro mori ti dokomali wa naga nime pili. Kpe 'deni ngi ro mori mi ti'di do go lende 'ba Kurisitö, mi lende kiya 'be, mi akikali, mi ti'di ro to'do konyi gbï mi ako'ö 'be goze. Kina do'doko gbï ziye 'do këddike ro do ngölö tara mi kpa közi ki'di nime.

^{VIII} Tine minza tudödu mo beri ro lömu ziye. Mileme nge ro ame moto ga kodo doki'di nni 'deni pö mi kpa közi ki'di nime ne. Mo'doko tikali mo ako'ö 'be edi kulöwö tondo. ^{IX} Römöyi

kpe ikalike lende këyi 'ba Yësu Kurisitö ñere ze 'deni. Di mi mōri mbëmbë nime pele bo koloma yimo ne bo ebe kileki rō bo yaga rō lisa gō lende 'be 'dō lisa abo nima kodō mōri dōye.

X Tine meri ma 'bama gō ndōbō mo nima na me. Ma laka mo ziye 'dō koteke wa ma kusakike ti kōō ene tōnē nima yaga. Rōmōyi kpe na rō dōndende 'ba tēnyi ti ndōbō nima. Tine inza ñge rō tēnyi timo kpe na gbī rō dōndende 'ba bilaka ame ga ki'di rōnni ñgi to'dō mo ne. XI Kina ti otoke nduwē tari timo koteke ndōbō mo yaga. I'dike lende 'ba 'dō tote mo kēdi löbu ziye kōzō ame tōnē kusakike timo ne. Kina ma 'deni ziye o'dōke ti, ti wa ame ga kēddike timo. XII Dōō nī na ko'dōkō ñgi ti dōki'di yi 'dō ti'di mo Boko'ba ti kuti ñgi dō kpa kōzi ki'di 'bi nima kōzō ame ki'di ne tara. Tine ame kinza timo bo ikali gbī.

XIII Tine ame minza miya tikētī ya mōtō ga timo gō bi kīrindī mo kolōkō ñge kōtō dōye. XIV Tine rōmōyi kōzō ame kēddike timo ñbañi girī nime ne ma laka mo na ziye 'dō tokōnyi ya ame ga kēdi rō leri mo ne. Kina dōō kiya te kpe gbī kēddike rō leri kada mōtō yayi lijē kēdi timo 'dō lijē kokōnyi ye gbī. Omba te na ti ki'di ako'dō kēdi pili laka rō ma koriya. XV Kōzō ame buku 'ba Boko'ba kiya ne tara, ame kiya te, “Ni ame kutō'du pele kulōwō ne inza timo rō dō kiteli. Kina nī ame kutō'du ñge mbowa ne inza ñge timo wōti kulōwō titiyi.”

Akō'ō 'Ba Bilaka 'Ba Kanisa

XVI Ze dilekike yēē'di rō mbëmbë zi Boko'ba gō ame bo ki'di Tito 'deni ñgi kodō mīni pō ziye kōzō

ma 'beze ne. ^{XVII} Tine inza nge gɔ ame bo kuti gɔ lende ze, bo gbagba bo mɔlo ndö 'do tari ziye gɔ ako'dokɔ abo gba kinza ma diya. ^{XVIII} Kina me dëdi doja löndö ze ma koro kulöwö mi kanisa pili mi ndɔbo abo 'ba tuwöwö lende 'ba Boko'ba nime 'deni kari kɔto ti Tito ziye yayi. ^{XIX} Kina mɔto gbi kanisa na konɔbo bo ki'di bo tilingere tize mi ndɔbo 'ba kpa közi ki'di nime gɔ kileme ako'ɔ ze ti ro löbu 'ba nere Yësu.

^{XX} Tine ze dëdi dokɔ roze laka to'do mo kinza kebe ko'de lende ra. ^{XXI} Do'dokɔ to'do a ma kodoro komo Boko'ba gbi komo bilaka lesi.

^{XXII} Kina me dëdi doja löndö mɔto kari kɔto tinni. Do'ja 'deni ngi mi konzi di ro bo ma bo kodɔ mi bo 'deni gɔ ndɔbo nime. Kina me ma le'jete bo odo mi bo 'deni ngi gomo römöyi doki'di bo olodo 'deni ngi mi koto gɔ ndɔbo ko'do 'be. ^{XXIII} Tine ma 'ba Tito bo ro lepɔ zö mi ndɔbo ma ziye. Kina löndö ama ga këdi kari ti bo ne lijë na ro komo kanisa to'de ro löbu këdi zi Kurisitö. ^{XXIV} Ilemeke ako'ɔ 'be zinni 'do ki'di kanisa ma laki kikali ngi timo omba dëdi dubi gɔye gbi nime ro ma laka.

IX

Konyi 'Ba Bilaka 'Ba Kanisa

^I Tine zö dë ka 'do tugu wa naga nime ziye gɔ lende 'ba a 'ba konyi ame gɔ koja zi bilaka 'ba Boko'ba ma mi Yudayi. ^{II} Mikali ngi kpe o'dokoke kulöwö tokonyi lijë. Kina ki'di mubi gɔye gomo kulöwö zi ya ma Makedoniya miya te, "Löndö ame ga mi Giriki ne ëdi 'deni mɔlo ndö ti koo

ene to'do konyi.” Kina akiteri kulöwö 'be nima oco ma konzi 'deni ngi gbi to'do mo.

III Kina me mēdi moja löndö naga nime kari ziye yayi kinza tubi nime dubi goye kulöwö ne kari kilikö ra ngi ro yawa, tine go kpe kēddike ndö kozo ame miya ne tara. IV Römöyi motoga bilaka moto di Makedoniya bine ti kako koto tö 'do ki'di ko'ja ye 'deni ngi ndö kozo ma miya zinni. Me odo kiya te kako ko'ja ye de ngi ndö tara o'ja ti kēdi ro laja ma löbu roze 'di, go tubi nime ze dubi goye ra kulöwö ne. Kina ti kēdi gbi ro laja ma löbu roye. V Kina ma momeri 'do ki'di moja löndö naga nime kari tōti dogba komo ma yayi. Römöyi 'do lijē kiyija kpa kōzi löbu mo tonē ga kiyake ti'di mo ne kēdi molo ndö. Wa naga nima ti'di mo kēdi molo ndö koda doma yayi ngi ro kpa kōzi ame ni moto ki'di go ako'doko 'ba miyi ne tine kinza ro ame ki'di ngi gbo yayi ne.

VI Kpe omerike lende nime. Bo ame kulī kupö mo nge mbowa ne umu gbi ngi nge mbowa. Kina bo ame kulī kupö mo mbiri ne umu gbi mbiri. VII Kina ti ni moto ziyi ti'di mo kozo ame miyi ko'doko ne tara. Tine kinza ro ame ki'di 'do kebe ko'do bu'bu 'böwu gomo ne, ala gbi go ame kēdi 'deni ngi kozo wali naga tara göyi ni moto ne. Römöyi bo ame ki'di ti lonjo mo ne na Boko'ba ko'o. VIII Kina bo o'bo gbi ti'di mo nduwē ziyi ro do kiteli 'do kēddi ti wa ame ga ko'doko zi gbagba yi ne. Kina ti bo ki'di gbi ziyi ro do kiteli go ndobo ko'do laka 'bi ga pili. IX Kozo ame buku 'ba Boko'ba kiya ne tara, ame kiya te, “Boko'ba

uli 'deni kpaki kote gɔ bi zinni lijɛ bo lisa ni. Lende laka abo na kɔ'bɔ 'deni rɔ ŋburunburu."

^X Kina me bo Bɔko'ba bo ti'di kupɔ zi bo kuli mo naga nima, bo bo ti'di akonyo mo tɔnɛ ti ki'di wa ame ga pili ko'dɔkɔke ne ŋgɛ ziye. Bo ti ki'di dɔmo kɔyɔ teyi 'dɔ lende laka 'be ga konzi gbɛ. ^{XI} Bo ti kɔ'bɔ ŋgɛ ti'di mo ziye 'dɔ ki'dike gbɛ nduwɛ zi bo lisa. Kina ti yɛɛ'di mo kɛdi zi bo rɔ mbɛmbɛ gɔ kpa kɔzi nime dɛdi doto ne. ^{XII} Rɔmɔyi ndɔbo nime inza ko'dɔke ŋge tokɔnyi bilaka abo ga 'ba Bɔko'ba tine ɛdi ko'de yɛɛ'di ma lɔbu gbɛ zi bo. ^{XIII} Kpa kɔzi ki'di 'be nime ti kileme tuwɔ dɔ Bɔko'ba 'be gbɛ ti ma ki'dike dɔye gɔ laja laka 'ba Kurisitɔ. Kina ma konzi ti kilɛlu rɔ lɔbu 'ba Bɔko'ba ŋgɛ gɔmo, gbɛ gɔ mɛ kɛyi 'be zinni ti ya mɔto ga pili. ^{XIV} Kina ti lijɛ komeri gɔye kumɔtu dɔ mɔyi ye gɔ lende kɛyi 'ba Bɔko'ba nime kileme rɔni 'deni tiye ne. ^{XV} Yɛɛ'di kɛdi zi bo Bɔko'ba gɔ kpa kɔzi lɔbu dɔ kiteli abo nime.

X

Pɔlo Iya Gɔ Ndɔbo Abo

^I Kina me ma Pɔlo mɛdi moma'jo rɔma ziye ti mɛ kɛyi ti tiliya rɔ abo 'ba Kurisitɔ. Ma bo ame laki kiya te ɔdɔ mɛdi mɛ lɔngɔ ye kpama rɔ ma konmi mo tɔnɛ, tine ɔdɔ mɔto gɔma 'deni yaga na 'jaa mebe tiya wa ziye ne. ^{II} Kina me mɛdi moma'jo rɔma ziye kinza ki'dike ma dɛ mebe tiya wa rɔ ma kata ziye ɔdɔ mako. Rɔmɔyi rɔ ma laka lijɛ bilaka naga nima kɛdi kiya te dɛdi do'dɔ ndɔbo nime ka gɔ yida rɔ 'ba dɔyayi nime ne ti

mikali ngi tiya wa zinni. ^{III} Römöyî kɔzɔ ame dēdī pele doloma dɔyayi ne dinza to'do wa 'ba dɔyayi. ^{IV} Jama 'ba ya ze nime inza rɔ 'ba dɔyayi, tine kina rɔ ame tigo mo ngi rɔ 'ba Boko'ba kɔ'bo titiko wa ma kitigo naga ngi 'doyi. ^V Kowasa ni ti kinē 'ba do kombi pili ame ga kēdī ko'doko tikiti mugu nnī ti akikali 'ba Boko'ba ne dicaca domo 'deni 'doyi yaga. Kina meri 'ba mize 'doyi dogbo domo 'deni 'do domeri nge koto rɔ lende 'ba Kurisitō. ^{VI} Kina me ze 'deni ngi ndo todo karama do ya ma gba rɔ minyi naga odo kpe kuwōke do lende abo 'ba Boko'ba 'deni.

^{VII} Kpe kapa ma yaga naga nime na nge kēddi konḡoke e'be. Tine odo bo moto kēdī ti mi kēddi bo kiya te bo 'ba Kurisitō na i'dike bo komeri do bo laka ze gbī rɔ 'ba Kurisitō. ^{VIII} Römöyî a moto inza kpe 'do kēdī rɔ, rɔ kaya zō odo kiya te mubi ḡo kōzī kakpa nime bo ki'di zize ne ra pele kulōwō. Ame kina rɔ 'ba tokonyi mo kinza rɔ 'ba tirasi mo ne.

^{IX} Bine mo'doko dē 'do kinda kɔzɔ iya te mēdī mo'doko tiyere ye ti waraga nime. ^X Römöyî ya moto ga ti kiya te, "Waraga kugu abo ga irindī kata koso mo kileki dē. Tine odo gbagba bo mo na kēdī bine bo iya wa dē kulōwō zi bilaka kɔzɔ a nime te, lende abo ga le rɔ ma kēyī." ^{XI} Tine i'dike lijē bilaka to naga nima kikali laka, wa ame ga dēdī dugu mī waraga ne odo dēdī bi mo to nima na gbī dēdī do'do ko tara.

^{XII} Rɔ ma laka ma 'beze dilana rɔze dē todoro bici lende rɔze ala tiyari rɔze ti lijē bo kēdī kilēbē rōnnī kulōwō naga nima. Lijē wa rumō naga nima. Lijē ebe ti'di gbagba lijē na rɔ a 'ba tiyari

rönni timo todoro bici lende 'benni ngi kinza do oto mo yo. ^{XIII} Tine ma 'beze ti doyo roze nge go wa ma do'do mi maga nime Boko'ba ki'di zize ame kpe gbi kebe yimo ne. ^{XIV} Kina kozo ame kpe ma 'beye miyo ma dayi ne tone dari yayi ne dumu de gonyi maga ma 'de mi kada nima doto laja laka 'ba Kurisitö zize ne. ^{XV} Go kö'du mo na 'beze dilebe roze de do ndobo ko'do 'ba bilaka moto ga ame lijé ko'do 'deni nbo kala gonyi maga ma Boko'ba ki'di zize tone ne. Tine diyeni bine kpe ti kö'böke nduwé ro do kiteli ti'di doye go lende 'ba Kurisitö go do'do wa ma kinza kiya naga nduwé mi löngö ye mi maga abo nime ne. ^{XVI} Kina ti dari duwöwö laja laka nime ngi mi dolijo moto ga ame kebe gonyi ye yayi ne kinza dilebe roze ra do ndobo ame ya moto ga ko'do 'deni mi go bi ma ki'di zinni ne.

^{XVII} Tine kozo ma tone buku 'ba Boko'ba kiya ne tara, ame kiya te, "T'dike lijé ame ga ko'doko tonyo koso ne konyo ti go wa ma Boko'ba ko'do." ^{XVIII} Römöyi laka 'ba bilaka lesi edi kinda nge odo nere Boko'ba na komeri kiya te bo mo edi laka. Tine inza ro wa ame 'do ni moto na komeri royi kiya te eddi laka.

XI

Polo Ni Ti Bo Laja Do Kindendë Moto Ga

^I Momeri bine kpe ti kinda'bake miye koto tö pele di mi lende do rumö ma nime. Moma'jo roma zize kina 'do ko'doke ngi tara. ^{II} Römöyi ma bine ti mi kombi go kö'du 'be kozo ma Boko'ba gbi ti mi kombi goye ne tara. Kpe ma ro doti

do ko'do mīlibö 'deni zi bo ma koto ame kina ro Kurisitö ne. ^{III} Ma ro meri bine kozo ma tonë Satani ku'bölu Awa ti dɔngala 'ba komo kandi abo ne bo ti kebe kuyi meri 'ba doye gbi mökö tara di mi kori 'ba ti'di ro ngi ro ma laka koto zi Kurisitö nime. ^{IV} Römöyī mongo odo kiya te botō motō kako kuwōwō lende 'ba Yēsu motō tō ne 'beri ziye di do ma 'beze nime na kutike e'be za domo kinda'bake Nyi Koto Laka mo kpaki ti laja mo ga.

^V Tara ne ma di ziye ma 'deni ngi kulōwō wōti du bēri di zi bo laja löbu 'be tō mo naga nima? ^{VI} Odo kiya te lende kiya na mikali dē pele tine mēdi ngi ti akikali mo. Kina me mileme 'deni laka ziye mi akiyandi pili.

^{VII} A nime kinza miteri girisi dē di ziye mi kada nima mēdi muwōwō laja 'ba Boko'ba ziye ne na kileki ma 'deni yaga ro bo lende kēnyē ziye? Mo'do tara tileki roma titi go kpe na kēddike löbu. ^{VIII} Mi kada naga nima moloma go girisi ma kako di mi kanisa motō ga. Mebe ngi ro tolo wa di zinni tokonyi ye timo. ^{IX} Kina ma 'do ki'di mi kada naga nima mēdi tiye yayi ne odo leri 'ba a motō ko'do ma pele mo'doko dē toma'jo ye kinza mebe mēdi ra yaga ro kpanbiri ma löbu ziye. Tine konyi ma ga, löndö ma kako di Makedoniya naga na ko'de. Kina kozo ma tonë mo moko roma ne ti mö'bö nduwē toko roma tara kinza mebe mēdi ra ro kpanbiri ma löbu ziye. ^X Ro ma laka kozo ame lende kodoro abo 'ba Kurisitö kēdi yimō ne ro koyo ma nime inza kuburu rōni ma titi te mi doiyayi 'be 'ba Giriki yayi pili. ^{XI} Go wa'di na ki'di miya tara? Mo'o ye dē ro to'o? Tine

inza du tara. Boko'ba ikali ngi mo'ɔ ye.

^{XII} Ti mö'bö nduwë to'do mo kɔzo ma dogba tara kinza lijë boto bo laja mɔto to naga nima kebe ra tilëbë rönni tégë lijë o'do ndobo nime gbï kɔzo ma 'beze. ^{XIII} Römöyï lijë ma 'bënni nima bo laja do kindëndë bo 'bölu mi ndobo ko'do na lijë kedi kuyi kinë nni tégë ro bo laja 'ba Kurisitö. ^{XIV} Tine a ma 'do kigayi wa na dë. Römöyï Satani pele ebe gbï tuyi kinë ni go bo kinda kɔzo malayika 'ba bi kopɔ. ^{XV} Kina inza ro a ma kembe odo kiya te bo laja 'bëni ga kuyi kinë nni kinda kɔzo bo laja 'ba lende laka. Mi nburunburu 'bënni lijë edi kari ko'ja kënyë mo ko kɔzo wa ma lijë koloma to'do mo bine nima.

Gomo 'Ba Pɔlo

^{XVI} Kina me medï mileki 'deni gbï miya gomo ziye. Kinza boto mɔto komeri dë kiya te ma rumö na. Ne odo kiya te kpe kutike 'deni pele domo te ma rumö na, uwöke do lende ma 'do medï gbï ti a mɔto mbowa toyo roma gomo. ^{XVII} Tine ame medï miya ne ma kako di zi nere Yësu na dë. Go lende 'ba ro koyo ma nime na ki'di ma 'deni ngi ko medï milende kɔzo rumö. ^{XVIII} Kina kɔzo ame ma konzi kedi koyo rönni 'deni kulöwö go a 'ba dolinjɔ nime ne ma gbï ti mo'do tara. ^{XIX} Römöyï le'jete kpe ma gbagba ye mo tönë kikalike wa kulöwö ne ebe kinda'bake do lende 'ba bo rumö 'deni za. ^{XX} Boto ame ko'doko pele to'do ye ro atoli, kuyi ye, kotori kpeye, kudöli ye ala kokoso komoye ne ebe kinda'bake lende mo ngi aa yayi. ^{XXI} Ma 'bama a ma tara ga tiya mo aya za roma. A ma tara ga aga za roze.

Tine ɔɔɔ bo mo kilana ro bo tilēbē ro bo do a mɔto kina me ki'di mēdi milende 'deni ŋgi ko ro do rumō. Kina ti ma gbagba ma mo'do gbī tara. **XXII** Lijē mo nima tēgē di mī kupō yē mo ga? Lijē Yudayi mo ga na? Ma gbī ro Yudayi. Lijē Yisarele mo ga na? Ma gbī ro Yisarele. Lijē kupō Abarayama mo ga na? Ma gbī ro kupō Abarayama. **XXIII** Ala tēgē lijē bo ndɔbo 'ba Kurisitō mo ga na? Ne ɔɔɔ kiya te kēdi ro ama mo tine ma na ro mī teri mo. Mo'do ndɔbo mo 'deni kebe lijē nima pili. Mɔdo 'deni mī maboso mī konzi go kō'du mo kebe 'bēnni. Omba ma gomo ti nyɔ'bo mī konzi kebe 'bēnni. Momo pe di kpa tolē mī konzi gomo kebe 'bēnni. **XXIV** Nyɔ'bo komba kpa 'butē mota dōomu dōmosowɔ 'ba Yudayi naga onyo ma ra ŋbō mī muyi 'do. **XXV** Turu 'ba Romo omba ma ra mī mota 'do. U'du ma 'deni mī kɔto ti dōku. Sorope otopa ra tō mī mota 'do mī zana mini löbu. Mukōri ra mö'do gonyi do kɔto mī mini. **XXVI** Mī lingere mbēmbē ma naga nima ma ŋgi mī löngö ŋbaka ni ma ti lēŋbē di kpa közi mini koso ni ma ti bo akolo, di zi Yudayi ze mo ga ti bo löwö 'bēnni mo ga, di mī gawo kpaki kebe yi mökö pili kebe do mini löbu ni, kina gbī di zi bo laja lēpi ze mɔto ga ame ro bo laja do kindēndē ne. **XXVII** Ndɔbo ni ti gomɔ na ŋgi kɔdo roma tō'do kinda'ba kɔmɔ ma dē, ro 'bö ti koda mini, ro leri 'ba akonyo ni ti boŋgo, ma gbī kinza mbēli 'ba dōma.

XXVIII Tine kola gomɔ mɔto ga ame kinza kitētē dē ne, ma ŋgi ŋburu ro kɔmɔ lēndö ro meri go kanisa pili. **XXIX** ɔɔɔ mɔto kidaki 'deni ŋgi tigo

mo kinza kpe, ma ngi gbi tara. Ɔɔɔ kiya te mɔɔ kila'ba mi lende kɛnyɛ ma ngi ɔɔ meri.

XXX Ɔɔɔ kiya te gɔ moyo rɔma ti moyo rɔma ngi gɔ wa ame kileme tikenme ma mo ne. XXXI Bɔko'ba 'bu 'ba nɛre ze Yɛsu Kurisitɔ ame akilɛlu kɛdi ti moyi bo rɔ nburunburu ne ikali ngi ma mo'ɔɔ bɛti dɛ. XXXII Kina tɔnɛ di Damaseke turu 'ba bɔ dɔliɔ Aretasi i'di koda bi toko yɔki gawo 'ɔɔ tinda'ba ma. XXXIII Tine i'di ma ngi mi kee koja ma ti kowe kebe bi gbɔɔ 'ba tɛli 'ba rɔ gawo nima miriɔ mɔmɔ ngi di kpa kɔzi bo.

XII

Rɔ Koyo 'Ba Pɔlo

I Kina me 'deni zɔ ti moto nduwɛ tubi gɔma ame pele kinza mo'ja ɔɔ dɛ gɔmo ne. Ne i'dike 'bato mebe rɔ tiyɛti gɔ nyi ti akileme 'ba nɛre Yɛsu ma ko'ɔɔ zɔ. II Mikali bɔ mɔɔ ame rɔ 'ba Kurisitɔ pa tɔnɛ bine kɔmɔ kɔɔ mo iteli 'deni 'butɛ dɔmosowɔ. Ombi bɔ nima ngi kari tɔrɔ kɔɔ nɔbɔ mitɔrɔ. Tine mikali dɛ ɔɔ wa ne ngi rɔ ma laka ala nyi na ya, ama Bɔko'ba na kikali. III-IV Mikali ogba bɔ nima ngi kari mi dɔliɔ 'ba Bɔko'ba. Tine gbi mikali dɛ ɔɔ wa ne rɔ ma laka ala nyi na ya, ama Bɔko'ba na kikali. Di yayi na bo koloma ngi rɔ tuwɔ wa ame ga kinza kiya bɔɔ kɔ'ɔɔ dɛ tombi kpɛni gɔmo ne. V Kina ma ti mubi gɔ bɔ nima. Tine ma 'ba gbagba ma mo 'ɔɔ mubi gɔma na ko'ɔɔ rɔni rɔ a ma kinza, ti mubi nɛre rɔ gɔ tikenme ma mo. VI Ne ɔɔ mo'ɔɔɔ pele tubi gɔma minza mɛdi ngi rɔ rumɔ, rɔmoyi mɛdi

miya rɔ a ma kodɔrɔ. Tine mola kinza to'do mo tara römöyï mo'doko 'do kodɔrɔ lende ma nge gɔ a ma mo'do ko'ja di yida rɔma ala kuwö gbi di kpama.

^{VII} Tine 'do togbo ma kinza toyo rɔma ra kulöwö gɔ a löbu naga nime mo'ja ne na kusu a ma ko'ɔ 'deni mi yida rɔma. Kina 'deni ngi kɔzo bo laja 'ba Satani mi yida rɔma tomba ma nburu kinza moyo rɔma ra. ^{VIII} Moma'jo rɔma 'deni nbö mi mota zi nere Boko'ba 'do bo kogba a nime yaga di mi yida rɔma. ^{IX} Tine bo ileki kiya zö te, “Lende këyi ma ti ki'di yi ko'bo tombi wa pili. Tikenme 'bi i'di tigo ma ngi këdi rɔ do kiteli.” Gɔ kö'du mo na ti mëdi ngi ti mi këyi rɔ mbembë toyo rɔma gɔ tikenme ma nime. Römöyï gɔ tigo 'ba Kurisitö këdi tö. ^X Dömöyï Kurisitö ma ngi ti mi këyi di mi tikenme ma, di mi ti'ja, di mi gomo, di mi közi kasi ma ko'do zö. Römöyï odo kiya te menme kina mitigo ngi yaga.

Ndose 'Ba Polo Zi Korinito

^{XI} Ma 'deni ngi du rɔ rumö mo gɔ bi mo nati. Kpe na ki'dike ma 'deni mila'ba yimo. Dëne 'do kpe na kubike goma. Tine kɔzo ame ma minza pele rɔ oto ne, minza ngi wöti du bëri di zi bo laja löbu 'be to mo naga nima. ^{XII} Wa ame kileme ma rɔ bo laja ma laka ne na ma këdi ko'do rönni 'deni mi löngö ye yayi ti mi këddi ne, kina gbi ti gɔ koto mo ti ndobo mo ame ngi kulöwö rɔ do kiteli ne. ^{XIII} Tine rɔ ma tondo na mo'do ye dë rɔ ma koriya ti kanisa ma laki? Kina dë nge rɔ ma tönë moma'jo ye dë mi'di akirindi dɔye ne? Tine kpe olake ma gbo gɔ lende kirasi ma nime.

XIV Bine mi mota mo na 'deni me ma medii ndo 'do tari ziye yayi. Tine minza medii ro akirindi doye romoyi e'be ga na de medii moma, tine gbagba ye mo na medii moma gomo. Romoyi kole na de 'do ki'di wa zi 'bu, tine 'bu na kedii ki'di wa zi kole. **XV** Ma ti mi keyi tote wa ame ga medii timo ne pili go ko'du 'be mi'di yida roma gbulungu domo. Kina kozo ame mo'o ye 'deni kulowo ne 'do ko'oke ma gbi nge mbowa gomo?

XVI Ro ma laka ikalike 'deni ma mi'di roma de yaga ro akirindi ziye. Tine mota ga ebe 'benii tiya mo te, ma Polo ro bo dongala medii ro to'ba ye ti beti. **XVII** Mogogo roma doye nyanya ga mi ndose ma moja bo laja timo naga? **XVIII** Ma na mi'di Tito ma 'do kari yayi. Kina ma moja londoo mota ame ro 'ba Kurisito ne kari koto ti bo. Tine iyake ra te Tito ogogo ro bo doye? Ndo bo ze ma ze ti bo na kari de kori koto?

XIX Kpe eddike molo nime ro tomeri mo te dedii do'doko titata roze yaga di komoye? Inza du tara. Ziye kpe ma mo'o kulowo naga nime, dedii dilende ziye nime pili mi Kurisito komo Boko'ba 'do kulu ye. **XX** Romoyi ma medii mere bine motoga ti mako mo'ja za kinzake kozo ma mo'doko. Kina kpe gbi yo ti ko'jake ma minza kozo wa ma ko'dokoke. Motoga lamo ni na za ti kedii ti mi kombi ti 'diri ti mi kututu ti ngongu ti kore ti ro kote gbi ti lende kirasi. **XXI** Momeri gbi odo mari 'bowu Boko'ba ma ti kileki ma beri di komoye. Kina ti mudu ngi ro ma kenyee go lende 'ba ya ame ga nbanji mi longo ye ko'do lende kenyee tone bine koto ga donni de di yimo ne. Lije ma kinza koto donni de yo di mi lende

ko'do ti'da 'bënni naga nima ti yëri ni ti ndörö
'ba gomo mo ne.

XIII

Ndose Ma Nburunburu

^I Ame na 'deni ro mi mota ma 'ba tako ziye yayi. Lende moto ame kedii o'doko go kiya ti bo kodoro ndimo ga teyi riyö ala mota kozo ma buku 'ba Boko'ba kiya tara. ^{II} Mi'di ame te zinni lijë bo ko'do lende kënyë tonë ga yayi ti ya moto mo naga nima ne, odo mako di go ame boto moto inza komo di kpa karama mo. Ma pele ro ma kowo nime medii miya gbi kozo ma tonë miya 'deni molo ziye mi tari ma, ma ro mi riyö mo tonë ziye yayi ne. ^{III} Kpe ti kikalike 'deni ngi ro ma laka bo Kurisitö na kedii kilende tö. Mi ndobo abo tiye bo inza ro ma kenme tine tigo abo ngi kulowo ro mbembë. ^{IV} Römöyï tikenme mo na tonë kutöti bo yimo ne, na me bo kodo 'deni di mi tolë mi tigo 'ba Boko'ba. Mi ro kodo'bo ti bo ze ngi ro ma kenme, tine mi to'do ndobo mo tiye dodo ngi dididi ti bo mi tigo 'ba Boko'ba.

^V Iyozoke roye 'do kikalike laka odo ki'dike doye ra ngi laka go lende 'ba Kurisitö. Ikalike de Kurisitö edi ngi miye? Odo kiya te kpe mo na kirasike roye 'deni na nge. ^{VI} Ma 'beze momeri 'bama ti kikalike ngi dirasi roze de. ^{VII} Kina dumötu Boko'ba goye ki'di ye to kpe kirasike lende de. Tine inza go ame kiya te ze na 'deni lipo ro ma laka mo ne. Ne tine nge 'do kodoke wa ame ro ma laka ne odo kiya te ze mo na dinda 'deni pele dirasi roze. ^{VIII} Römöyï ze do'bo de

to'do ɔto ame kuti dönü dë ti lende kodoro ne. A ma kodoro na nge dëdi do'do.

IX Ze ti mi këyi go ame ze ma 'beze ro ma kenme tine kpe na ro ma kitigo ne. Wa ma 'beze ma dëdi dumötu gomo bine 'do kpe kiyöbuke laka mboloro mi wa pili. **X** Mëdi mugu ame tötü ko'ja mëdi gba ro ma koro 'do odo mömö yayi kinza miya wa ra ziye mi közi kakpa nime nere Yësu ki'di zö ne. Römöyi i'di 'deni zö ro 'ba tototo mo tine inza ro 'ba tiyëyi yimo.

XI Tine ma ro nburunburu mo ziye kpe löndö, mötö gbo ziye. Kpe i'dike roye këdi laka mi wa pili, kuwöke doma. Utike do lende ro go roye kolomake ti lende këyi. Kina ti bo Boko'ba 'ba akoto ni ti lende këyi mo ti koloma ngi nburu tiye.

XII Umötoke roye ro go roye ti közi riyö mi möyi Boko'ba. **XIII** Bilaka 'ba Boko'ba ame ga pili bine ne umötö ye.

XIV Lende këyi 'ba Yësu Kurisitö nere ze ti akoto 'ba Boko'ba ti ro kodoto 'ba Nyi Koto Laka koloma koto tiye pili.

**Ndose Kɔɔ Laka, Buku 'ba Tisaki ni Tɔɔ
to Lömu La'ja 'Ba Yësu Kurisitö Nere Ze
Jur Modo: Ndose Kɔɔ Laka, Buku 'ba Tisaki ni Tɔɔ
to Lömu La'ja 'Ba Yësu Kurisitö Nere Ze New
Testament+**

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Jur Modo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

4cdbc69b-5207-55d8-8df2-e743cba8dc07